

d'Léisung läit net onbedéngt an der Schoul. A mir mussen och ausserhalb vun der Schoul eis d'Moyene ginn, fir zesummenzeschaffen, fir Kompetenzen ze bündelen, well mer hunn der ni ze vill, an da geziilt och do kënnen virunzegoen. Do gesinn ech och nach Potenzial, fir besser ze ginn. An dat huet eis sécherlech och déi ganz Pandemie nach eng Kéier gewisen.

Villmools merci fir Är Opmierksamkeet!

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, *Président.***- Merci villmools, dem Här Educationnsminister Claude Meisch.

Motion 1

Ier mer dëse Punkt definitiv kënnen ofschléissen, musse mer nach zur Diskussioun, respektiv dem Vott vun der Motioun kommen, déi d'Madamm Hansen deposéiert hat. Wëllt nach een d'Wuert zu dëser Motioun ergräifen? Den Här Gilles Baum.

■ **M. Gilles Baum (DP).**- Merci, Här President. An de Consideranten ass mer opgefall, dass sech hei referéiert gëtt op déi sozial Schéier, déi bei eis am Land soll méi substanzíell si wéi an eisen Nopeschlänner. Ech wär ganz frou, wann ech kéint vläicht do ... Berufft Der lech do op eng Etüd, op en Zeitungsartikel? Wann ech dat kéint kréien, da wär ech ganz frou.

Da gëtt gefuerdert, mir sollen e Konzept ausschaffen, fir effektiv deene Kanner ze hëllefen, déi méi defavoriséiert sinn, déi et méi schwéier hunn, déi vläicht aus engem méi bildungsfernen Ëmfeld kommen. Ech muss lech soen: Dat kléngt gutt. Ech gesinn eis awer schlecht, e Konzept ausschaffen, wat mer dann herno an de Schoulen esou 1:1 dohileeé wéi en Aarbechtsmaterial.

Ech muss lech soen: Déi Leit, déi all Dag mat de Kanner schaffen, sief dat an der Spillschoul, sief dat am Fundamental oder sief dat am Lycée, déi Leit, déi d'Kanner am beschte kennen, dat sinn och déi Leit, déi an hirer Formatioun ugehale gi sinn, fir dorobber kënnen ze reagéieren.

E Stéchwuert ass hei den differenzéierten Unterrecht. An ech mengen, ech verroden lech kee Geheimnis, wann ech lech soen - et si jo nach e puer Enseignanten heibannen -: Déi Kanner, déi gutt léieren, déi brauchen d'Presenz vum Schoulmeeschter oder der Joffer net esou vill, wéi déi Kanner, déi Schwieriegkeeten hunn. An dorëms geet et jo!

Ech mengen, den differenzéierten Unterrecht - dat heescht net, dass alleguer d'Kanner aus der Klass zum gläiche Moment dat selwecht musse maachen, mee dass ee sech kann Zäit huelen, fir déi Kanner, déi et méi brauchen -, dat ass en Deel vun der Formatioun vun den Enseignanten. An ech mengen, wa mer do géifen drop higoen an nach eng Kéier Formatiounen ubidden oder zu den Enseignante soen: „Maacht lech do nach eng Kéier méi staark“, do géift Der bei eis oppen Dieren oprappen.

Eppes, wat, mengen ech ... En zweete Volet, deen immens wichteg ass, dat ass d'Elterenaarbecht. Ech sinn amgaangen, am Kader vun der Preparatioun vun der Interpellatioun vun der Madamm Hansen mat enger ganzer Rei Enseignantë Kontakt opzehuelen, effektiv fir dat Thema, wat d'Madamm Hansen eis virginn huet, opzeschaffen.

An et gëtt mer gesot, dass effektiv d'Elterenaarbecht schwaarz oder wäiss ass. Dat heescht, dass de Elteren hues, déi ganz, ganz engagéiert sinn. An du hues Elteren - an dat si grad déi, déi aus engem méi bildungsfernen Ëmfeld kommen -, déi et ganz, ganz schwéier hunn, fir an der Schoul matzkommen, respektiv et och schwéier hunn, fir de Kontakt zum Léierpersonal ze sichen. Ech mengen, dass dat ee Punkt ass, un deem ee vläicht an Zukunft verstärkt misst schaffen.

Et ass virdrun ugeklongen hei: Den Appui pédagogique, deen an der Tâche vun den Enseignanten ass, ass eng Méiglechkeet, fir Lacunnen hei opzefänken. D'Hausaufgabenhëllef natierlech, déi an enger Rei Gemengen ugebuede gëtt. D'Summerschool ass ugeschwat ginn.

Ech mengen, wat awer wichteg ass ze soen, dat ass, dass mer och hei vläicht mussen Efforte maachen - ech kann hei ganz e bësse matschwätzen, well mäi Jong dat d'lescht Joer an enger Gemeng och matgemaach huet, während deenen zwou Wochen, dat och mat encadréiert huet -, fir un déi Kanner erunzotrieden, déi et effektiv méi brauchen.

D'Vernetzung tëschent der Schoul an der Famill - ass virdrun ugeklongen -, ass eppes, wat extrem wichteg ass a wat ëmmer méi wichteg gëtt. Ech mengen, déi, déi e bësse méi al sinn, oder déi, déi a mengem Alter sinn, oder méi al si wéi ech, déi kënnen sech erënneren: Ech mengen, mir kruten eemol am Trimester d'Zensur. An dat war et! Mam Schoulgesetz vun 2009 ass d'Obligationioun komm, dass d'Eltere mussen eemol pro Trimester bei d'Léierin goen, fir sech auszetauschen. Ech fannen dat eng ganz gutt Saach. Ech fannen dat eng super Saach.

Nonobstant dovunner, wëll ech just soen, dass dat, wat hei gefuerdert gëtt, déi Bildungsschéier hei méi kleng ze maachen, dat ass effektiv d'Aufgab vun den Enseignanten. Déi sinn dorobber forméiert. Ech

weess, dass dat och iwwert den differenzéierten Unterrecht a ganz, ganz ville Klassen a ganz, ganz ville Gemenge gemaach gëtt. Ech géif dofir menger Fraktioun proposéieren, dës Motioun hei net unzehuelen.

■ **M. Fernand Etgen, *Président.***- Merci villmools, Här Gilles Baum. D'Madamm Myriam Cecchetti freet nach d'Wuert.

■ **Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk).**- Jo, ech äntweren elo e bëssen hei aus dem Bauch eraus. Also, ech kommen och aus deem Beruff an ech war nach bis den 18. Mee an enger Schoul am Süde vum Land I-EBS. D'Enseignantë maachen hiert Bescht. Et gëtt där Gudder, et gëtt Besserer an et gëtt ganz Gudder. Dat ass wéi an all Beruff.

Mee déi meescht Enseignantë maachen hiert Bescht an déi si ganz no um Burnout deelweis, well et gëtt einfach Schoulen hei am Land, wou a vill méi defavoriséierte Milieue Schoul gehale gëtt. Do ginn déi Differenzéierungen net duer. Do huet ee ganz vill verschidde Problematiken an der Klass. An do si ganz oft d'Enseignanten iwwerfuerdert. Do geet et och net duer, einfach ze soe „mir ginn e Coaching“ oder „mir ginn eng Formatioun“.

Do geet et drëms, d'Ekippen ze verstärken. D'Ekippen, déi mulitprofessionell musse sinn a fest an de Schoule musse sinn. Dat gëllt et! Et gëllt, den Enseignanten dee Moment och prinzipiell eng Hëllef unzebidden. Oft dauert et méintelaang, ier se iwwerhaupt ee Rapport vun engem anere Professionelle kréien an da kréie se gesot: „Probéiert!“ Dat hu se awer scho méintelaang gemaach.

Da kréie se einfach gesot: „Probéiert! Mir kënnen lech kee Rezept ginn.“ Mir sinn an enger Kachschoul an der Schoul. Mir hu mat Liewewiesen ze dinn. An déi Enseignanten, déi schonn ee ganz Joer probéieren an hiren Hänn kee Rot méi wëssen, déi sinn drop ugewisen, Hëllefen ze kréien! Ech mengen, déi Motioun hei geet awer gutt an déi Richtung. Mir géifen déi matstëmmen, well et gëllt wierklech, de Leit ënnert d'Äerm ze gräifen an deene Milieuen, wou et chaud ass.

Den Här Minister huet gesot, hien hätt an der Summerschool an enger Gemeng geschafft, déi ech och ganz gutt kennen, an do hätt dat super geklappt an d'Enseignante missten un d'Elteren an un d'Schüler erunzotrieden, fir déi ze sensibiliséieren.

Ech hunn an engem anere Milieu geschafft. Do kann ee ganz vill un Elteren erunzotrieden, do kann ee ganz vill sensibiliséieren. Do komme verschidden Elteren net op d'Gespréicher! Si kommen och eng zweete Kéier net op d'Gespréich. Si kommen och eng drëtte Kéier net op d'Gespréich. An et ass hinnen zimblech egal, well se einfach bildungsfern sinn.

An dat ass genau dat, wat de Minister och gesot huet, wou mer einfach musse kucken, fir d'Schoul an d'Doheem méi no beieneenzekréien. Dat ass ee ganz, ganz wichtige Volet. An dee kritt een aleng an der Schoul net ëngesat, well effektiv: Do hu mer mat de Symptomer ze kämpfen, wou d'Léisunge ganz oft mussen doheem gesicht ginn oder wou eng ganzheetlech Léisung muss gesicht ginn.

A mir kënnen wierklech den Enseignant net aleng domadder stoe loosse. Dofir, mengen ech, hu mer och zum Deel eng Penurie an deem Beruff, well den Enseignant sech einfach net méi opgewäert fillt a well e wierklech no um Burnout ass a gewëssene Schoulen. Voilà!

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, *Président.***- Merci, Madamm Cecchetti. Da geet d'Wuert un den honorabelen Här Fred Keup.

■ **M. Fred Keup (ADR).**- Merci, Här President. Ech kann der Madamm Cecchetti am Fong hei gréiss-tendeels zoustëmmen. Dat, wat si uschwätzt, dat ass effektiv de Fall. Ech géif et resuméieren: Dat eent ass d'Theorie. Dat ass e bëssen dat, wat mir hei schwätzen. Dat anert ass d'Praxis. Dat ass dat, wat um Terrain leeft, an och leeft op deenen Terrainen, déi ech och vill kannt hunn, op deene Plazen, déi wierklech éischter defavoriséiert sinn.

Dat sinn zwou Welten. A mir sollten eis wierklech eng Kéier alleguerde bewosst ginn, och vill Leit, déi hei vläicht ni an der Schoul oder an deem Milieu geschafft hunn, dass d'Realitéit eeben net dat ass, wat mir hei esou diskutéieren oder wa mer vu Projete schwätzen: „Alles super! Mega! D'Kanner matabezéien an d'Eltere ruffen. Ma, déi kommen dann an da maache mer Nohëllefcoursen.“

Also, dat ass alles wierklech Theorie! An der Praxis funktionéiert dat ganz oft ganz schwierig. An et ass esou: Et rífft een d'Elteren eemol, zweemol, dräimol. A si kommen nach ëmmer net! An ech mengen - ech widderhuelen et vu virdrun -, dat ass den Hauptpunkt, deen ech ëmmer erlieft hunn: Sinn d'Elteren interesséiert oder si se net interesséiert?! Dat ass den Hauptfacteur, ob d'Kand Erfolleg huet an der Schoul. Sou!

Dann eng Kéier kuerz hei zu der Motioun. Déi ass jo eigentlech och ganz gutt gemengt. Et stinn zwar e puer Saachen dran. Ech mengen, wann ee Lëtzebuerg mat anere Länner vergläicht, dat schéngt mir

ganz schwierig ze sinn. Mir hunn hei Schoulen, do hunn 80 %, 90 % vun de Kanner e Migrationounshangergrond. Ech mengen net, dass et dat an engem anere Land och nëmmen annähernd hei an Europa gëtt. Et ass also ganz schwéier, esou Vergläicher opzestellen.

Ech géif och drop opmierksam maachen: Et ass einfach ze soen, dass d'Resultater elo méi schlecht waren an den Épreuves standardisées an dass dat duerch d'Pandemie ass. Dat ass eng Korrelatioun, mee et ass net onbedéngt eng Kausalitéit. Et kënnen och aner Grënn ginn, firwat dat esou ass. Ech hunn d'Etüd elo net gelies, mee ech soen dat emol einfach. Theoreetesche misst dat esou sinn.

An da wëll ech eng Kéier soen: Wa mer wëllen déi Schéier zesummekréien, da muss een oppassen, dass een dat, wat uewen ass net erofdréckt. Well mir brauche Schüler, déi exzellent sinn. An de Risiko ass, wann ee wëllt d'Schéier zesummendrécken, dass een dann déi gutt manner fërdert an dass déi erofkommen. Dann ass de Buttek erëm beieneen, mee dann huet een am Fong, mengen ech, d'Zil verfeelt. Dat heescht, d'Zil muss sinn: Déi, déi gutt sinn, um gudden Niveau ze halen, an eeben déi, déi schwaach sinn, jo, eropzekréien, souwäit et geet.

Bon, also Dir héiert, ech hu vill ze kritiséieren un der Motioun. Ech maachen et dann awer, wéi et a ganz villen ... oder, soe mer emol, am Lycée esou üblech ass: D'Motioun gefält mer net immens, mee et ass Ok. Ech loosse se awer duerchkommen. Mir stëmme mat Jo.

■ **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Très bien!

(Hilarité)

■ **M. Fernand Etgen, *Président.***- Merci villmools, Här Keup. Déi nächst Wuertmeldung ass fir déi honorabel Madamm Josée Lorsché.

■ **Mme Josée Lorsché (déi gréng).**- Villmools merci, Här President. Ech wëllt eppes zum leschte Punkt vun den Invitte soen, wou geschriwwen ass, dass de « calcul du contingent de leçons au niveau de l'enseignement fondamental » soll adaptéiert ginn, fir de betraffene Schoulen déi néideg Mëttelen zur Verfügung ze stellen.

Do muss een awer wëssen, dass dee Contingent net de Schoulen zougestallt gëtt, mee de Gemengen op Basis vun hirem Indice socio-économique an op Basis vun der Kannerzuel, déi an där Gemeng erfaasst ass. Soudatt dee Punkt hei menger Meinung no och net d'Strooss hält an deem Sënn. Ech hunn och a menger Ried gesot, den Indice socio-économique vun de Gemenge wier interessant, eng Kéier elo evaluéiert ze ginn - wat awer hei och net draus erausgeet -, eebe fir déi ganz Auswierkunge vun der Pandemie ze erfaassen.

Do niewendru gëtt et awer e wichtegt Instrument, wou ech awer wëllt begrëissen, dass eebe grad vum Ministère, op Demande motivée vun de Gemengen hin, schonn elo zousätzlech Posten zur Verfügung gestallt ginn; wuel wëssend, dass d'Personal net endlos ze fannen ass. Mee ech sinn awer Zeien der-vun, dass elo scho fir d'Summervakanz gewësse Poste méi zur Verfügung gestallt ginn. Wat och geduecht ass, fir den Appui intégré an de Klassen ze verstärken. An ech mengen, et muss een och emol déi dote Säit positiv kucken, quitte datt nach vläicht zousätzlech Poste gebraucht ginn. Et soll een awer net just negativ gesinn.

■ **M. Fernand Etgen, *Président.***- Merci, Madamm Lorsché. Da wier et um Här Sven Clement.

■ **M. Sven Clement (Piraten).**- Jo. Merci, Här President. Ech versprechen, ech maachen et e bësse méi kuerz wéi meng Virriedner. Ech sinn der Meinung, dass mer elo heibanne ganz interessant Diskussiounen geféiert hunn, déi u sech eng eegen Heure d'actualité nach eng Kéier iwwert de Contingent u sech géife meritéieren. Well, ech mengen, dat ass ee ganz komplex Thema, wat definitiv een Débat au fond géif verdéngen.

Mir hunn an der Vergaangenheet schonn e puermol gesot, dass de Contingent misst réviséiert ginn. Mir sinn der Meinung, dass hei verschidde Gemengen ze kuerz kommen. Mir wëssen: Et gëtt eng Penurie. Déi wäerte mer och elo net heibanne mat engem Vott vun enger Motioun ewechhuelen. Nichtsdesto-trotz sollte mer eis d'Moyene ginn. An, ech mengen, an dat ass dat Haptzil, wat ech aus där Motioun hei eraushuelen, dat ass, fir d'Chancë vun de Kanner, déi aus defavoriséierten Haushalter kommen, ze erhéijen. Dat misst eppes sinn, wat mer alleguerde géifen ënnerschreiwen. Dofir wäerten d'Piraten dës Motioun och mat Jo stëmmen.

■ **M. Fernand Etgen, *Président.***- Merci villmools, Här Clement.

Ass nach eng weider Wuertmeldung do?

(Négation)

Dat ass net de Fall.

Vote sur la motion 1

Da kënnen mer zum Vott vun dëser Motioun kommen. Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Domadder ass dës Motioun mat 29 Jo-Stëmme géint 31 Nee-Stëmmen ofgeleent.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo (par M. Paul Galles), Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz (par Mme Octavie Modert), Serge Wilmes (par M. Emile Eicher), Claude Wiseler et Michel Wolter;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fred Keup);

MM. Sven Clement et Marc Goergen;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Ont voté non: MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff (par Mme Carole Hartmann), Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler);

Mme Simone Asselborn-Bintz (par M. Georges Engel), M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue.

4. 7815 - Projet de loi portant dérogation temporaire à l'article 33 de la loi modifiée du 19 décembre 2008 portant réforme de la formation professionnelle

Mir kommen elo zum Projet de loi 7815 iwwert d'Aféierung vun temporairen Derogatiounen am Beräich vun der Berufsausbildung. Ech ginn d'Wuert un de Rapportier vun dësem Projet de loi, den honorabelen Här Gilles Baum. Här Gilles Baum, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance, de la Jeunesse, de l'Enseignement supérieur et de la Recherche

■ **M. Gilles Baum (DP), rapporteur.**- Merci fir d'Wuert, Här President. Kolleeginnen a Kolleegen, bei deenen zwee nächste Gesetzer handelt et sech ëm ganz kleng Gesetzer, awer dofir ëmsou méi wichtig Gesetzer fir alleguer déi jonk Jongen a Meedercher, déi an der Berufsausbildung ënnerwee sinn. An et geet ëm temporaire Ännerungen an der Formation professionnelle.

Duerch déi sanitär Kris Covid-19 muss den Artikel 33 vum geännerte Gesetz vum 19. Dezember 2008 iwwert d'Reform vun der Berufsausbildung, wat d'Evaluatioun vun de Kompetenzen a vun de Modülle betrëfft, ugepasst gi fir d'Enn vum Schouljoer.

D'Konsequenze vun der Kris op d'Berufsausbildung sinn net nëmmen d'Aussetze vu Coursen, mee och d'Stoppe vu Stagen a vu Berufsléieren. Et muss een also dermat rechnen, dass et Fäll gëtt, wou keng richtig Evaluatioun vun de Kompetenze ka stattfannen. Dat kann eng Kompetenz sinn an engem bestëmmte Modüll. Dat kënnen awer och vläicht ganz Modülle sinn, déi net evaluéiert ginn.

Fir dass eis Léiermeedercher an eis Léierbouwen awer am September hir Ausbildung weiterféiere kënnen, muss um Enn vum zweete Semester eng Evaluatioun gemaach ginn. E Stage, deen ofgebrach ginn ass, oder eng Léier, déi net ofgeschlossen konnt ginn, kann natierlech net derzou féieren, dass den Apprenti oder de Léierbouf oder d'Léiermeedchen am September net erëm kéint an d'Schoul goen. Dat wär inakzeptabel. An dofir musse mer fir déi Fäll Dispensen aféieren.

Et geet also ausschliisslech drëm, dass kee Schüler, Apprenti oder Stagiaire duerch d'Kris vum Coronavirus a senger Ausbildung benodeelegt gëtt. Dofir setze mer alles dran, fir hinnen e propperen Ofschluss vum Schoul- a vum Léierjoer ze erméiglechen.

Follgend Ännerunge beschränke sech natierlech just op d'Schouljoer 2020 an 2021. Et geet am Kontext drëm, fir déi vill negativ Konsequenzen, déi dës Kris op eis Schüler, Apprentien oder Stagiairen huet, erëm eenegermooise riichtzebéien.

Den Artikel 1 hält verschidden Ännerunge vum Artikel 33, Paragraph 3, Punkt 1 vum verännerte Gesetz vum 19. Dezember 2008 vir. Konkreet soll keng Nott vergi gi fir eng Kompetenz oder e Modüll, déi net konnte während deem Joer evaluéiert ginn. Et geet also hei ëm eng Dispens.

Am Artikel 2 vum selwechten Artikel a vum selwechte Paragraph, do geet et drëm, fir déi Modülle

mat evaluéierte Kompetenzen an net evaluéierte Kompetenzen eng Rechnung mat Règle de trois ze maachen. Wann Der ee Modüll hutt, wou op enger Säit d'Kompetenzen evaluéiert gi sinn, mee net allequerten d'Kompetenze konnten evaluéiert ginn, gëtt eng Règle de trois gemaach. Als Éischt gëtt d'Zomm vun den evaluéierte Kompetenze gerechent, duerno duerch d'Zomm vun de maximale Punktzuele vun dese Kompetenze gedeelt an dann op 60 eropgerechent fir ze kucken, wat da géif erauskommen. An hoffentlech läit déi Nott dann iwwer 30.

Den Artikel 3 féiert eng weider Ännerung vum Punkt 2 Paragraf 3 an. An zwar kritt hei de Klasserot d'Méiglechkeet, een oder méi Modüllen ze dispenséieren, well eng Evaluatioun net konnt gemaach gi weinst der sanitärer Kris.

An den Artikel 4 preziséiert just, dass déi dräi éischt Artikelen vum Gesetzesbuch sech op d'Evaluatioun vun de Modüllen aus der Schoul an aus der Berufsausbildung bezéien.

Zu den Avisen: De Staatsrot an och d'Chambre de Commerce haten zu dësem Gesetzestext keng gréisser Umierkungen.

D'Chambre des Métiers weist drop hin, dass déi geplangten Ännerungen op kee Fall zu enger Devalorisation vun dësem Schouljoer дәerfe féieren. D'Zertifikater an d'Diplomer vum Schouljoer дәerfen net als mannerwäerteg ugesi ginn an esou d'Zukunftschancen a Gefor bréngen. Gläichzäiteg muss awer och séchergestallt ginn, dass déi Jonk iwwerhaupt dat néidegt Wësse vermëttelt kruten, fir weiderhin hire Beruff auszéiben. An d'Staatsbeamtekummer gëtt hiren Accord, mee fuerdert, dass d'Zensur kloer drop hiweisen, wéi eng Kompetenzen a Modüllen opgrond vun der Kris net konnten evaluéiert ginn.

E ganz e bësse Statistik, awer trotzdem wat dat lescht Schouljoer ugaangen ass, wou mer schonn en änleche Gesetzestext och hei an der Chamber gestëmmt hunn: Am leschte Schouljoer waren 128.317 Modüllen um Programm. An dovunner goufen der 22.576 dispenséiert. Dat waren am leschte Schouljoer 18 %.

Elo frof Der mech: Wéi gesäit et da fir dëst Schouljoer aus? Dat kann ech lech natierlech nach net soen, well nach keng Conseil-de-classé waren. Fest steet awer, dass de Lockdown an dësem Schouljoer vill, vill, vill méi kuerz war. Am zweete Semester konnte virun allem d'Schüler, déi am Horeca-Beräich waren hir Stagen net maachen. Déi hunn do kee Patron fonnt.

Wéi gesot, zu dësem Zäitpunkt ass et schwéier ze soen, wéi de Prozentsaz wäert si vun den Dispense vun de Modüllen. Mee, ech mengen, et ass kloer, dass dee Prozentsaz wäert vill, vill méi niddreg si wéi d'lescht Joer.

Domadder ginn ech den Accord vun der DP-Fraktioun an ech soen lech Merci fir Är Opmierksamkeet.

■ **Plusieurs voix.** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Ech soen dem Här Rapporteur Gilles Baum villmools Merci a ginn direkt d'Wuert weider un den éischten ageschriwwene Riedner, déi honorabel Madamm Martine Hansen.

Discussion générale

■ **Mme Martine Hansen (CSV).** - Merci, Här President. Här President, mir hunn u sech dee selwechte Problem wéi d'lescht Joer. Et ass fir eis kloer, dass mer hei Léisunge brauche fir d'Schüler. An et дәerf kee Schüler u sech de Leidtragende vum Covid sinn.

Et sinn awer zwou Saachen, déi net kloer sinn. Dat heescht, ech weess net ... oder mir wëssen net, ob séchergestallt ass, dass definitiv déi Kompetenzen, déi elo d'lescht Joer schonn net gepréift gi sinn oder u sech ënnerriicht gi sinn an dëst Joer net, ob déi iergendwann eng kéier nogeholl ginn. Net dass herno d'Konsequenzen dora bestinn, dass déi Kanner oder Jugendlécher am Beruff herno Schwiereregkeete kréien. Dat ass dat Éischt.

An deem zweete Problem, deem ech och d'lescht Joer hei genannt hat, dat ass: Am Text steet ... Den Här Baum - an ech soen nach eng kéier Merci fir de Rapport - huet och gesot, wann een e Modüll elo zum Beispill mat siwe Kompetenzen huet an et géif just eng evaluéiert ginn, da gëtt déi héichgerechent. Wann ech elo soen, ech hätt siwe Kompetenzen, ech hätt der fénnef mat 10 Punkten an ech hätt der zwou mat 5 Punkten, an et wär just eng vu 5 Punkten evaluéiert ginn an de Jong oder d'Meedchen hat eng kleng Schwiereregkeet oder hat keng Loscht gehat, dass ze léieren an hätt just 1 Punkt, da gëtt dat héichgerechent. Dann huet et herno ganz genau 10 Punkten am Modüll.

Dat wär u sech net gerecht. Et ass net séchergestallt, dass et net esou geschitt. Dofir wäerte mer eis hei enthalten.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Madamm Hansen. Ech ginn d'Wuert direkt weider un déi honorabel Madamm Francine Closener.

■ **Mme Francine Closener (LSAP).** - Jo, villmools merci, Här President. Ech mengen, mir hu virdu scho gesot: Déi Jonk kënnen net fir d'Kris a mir sollen alles derfir maachen, dass se esou mann ewéi méiglech ënnert de Kollateralschied leiden. Ech denke mat dësem Projet de loi gi mer an déi richteg Richtung. D'Léiermeedercher an d'Léierbouwe mussen kënnen hir Formatioun ofschléissen, fir dass de Jugendchömage, deem d'lescht Joer extreem an d'Luucht gaangen ass, net nach méi an d'Luucht ze dreien.

Duerfir, ech denken de Rapporteur huet alles ganz gutt argumentéiert an erkläert. Heimat ginn ech och den Accord vun der LSAP-Fraktioun. Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Madamm Closener. D'Wuert geet weider un déi honorabel Madamm Djuna Bernard.

■ **Mme Djuna Bernard (déi gréng).** - Merci, Här President. Et geet drëms, an et gouf scho gesot, de Jonken an der Formation professionnelle keng Steng an de Wee ze leeën, mee ënnerstëtzend ze wirken. Grad do, wou se urgence-bedéngt Ännerungen hu mussen erliewen. An dat ënnerstëtze mer, dass mer hei pragmatesch Léisunge fannen am Sënn vun deene Jonken, am Sënn vun de Schüler.

Mir gi ganz gär den Accord hefir. Ech soen awer trotzdem ofschléissend dem Rapporteur ee ganz, ganz grouse Merci hei fir dese Rapport. An ech hoffen, dass mer dës Dispositiounen fir d'leschte kéier hu mussen huelen an dass et fir d'nächst Schouljoer erëm besser geet.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Madamm Bernard. D'Wuert geet dann un den honorabelen Här Fred Keup.

■ **M. Fred Keup (ADR).** - Merci, Här President, an och merci dem Rapporteur fir dee gudden, detailléierte Rapport. Also, d'Situatioun ass eeben déi, déi se ass. An dat, wat mer elo hei maachen, dass ass sécherlech och net dat Allerbescht. Mee ech mengen och, dass et net vill aner Léisunge gëtt!

An iwwregens ass dee ganze System mat Modüllen och net ëmmer dat Bescht gewiescht. Och scho virun der Pandemie hu sech do oft Froe gestallt. A just pour la petite histoire: Mir souzen emol a Conseil-de-classes zu 25 Leit a mir woussten net, ob e Schüler dann elo iergendwéi säin Dëngen do gepackt hätt oder net. Dat ass heiansdo scho komplizéiert gewiescht.

Bon, egal. D'Situatioun ass elo nach méi komplizéiert. Mir stëmmen dat heite mat, fir dass mer iergendwéi derduerchkommen an dass mer kënnen no vir kucken a weider. Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Keup. An de leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Sven Clement.

■ **M. Sven Clement (Piraten).** - Merci, Här President. Merci och dem Rapporteur Gilles Baum, deem dat hei exzellent virgedroen huet.

Et ass e bëssen en Déjà-vu. Mir hate gehofft, mir missten dat heiten net nach eng kéier stëmmen. Bref! Elo si mer hei. Da wëlle mir deene konstruktiven a pragmatesche Léisungen net am Wee stoen. Dofir gi mir eisen Accord.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Clement.

D'Regierung huet d'Wuert, den Här Educationsminister Claude Meisch.

Prise de position du Gouvernement

■ **M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse.** - Jo. Just vläicht nach eng kéier ganz kuerz e Merci fir déi Zoustëmmung hei. An effektiv, jidderee gesäit et an, dass mer an enger Noutsituatioun do waren an dass dat heiten eng vun den Initiative war, déi mer geholl hunn, fir den Apprentissage ofzesécheren, ze stäerken an ze kucken, dass en net a sech géif kollabéieren während der Kris.

Ech soen „eng vun de Mesuren“. Mir hunn do dernieft eng Primm fir d'Entreprises agefouert, déi Léiermeedercher a Léierbouwen erëm an d'Entreprise zrückgeholl hunn, déi vläicht duerch eng Fäilite oder en Arrêt vun der Aktivitéit hire Léierkontrakt verluer hu bei enger anerer Entreprise. Mir hu gekuckt, dass den Delai, fir e Contrat d'apprentissage ofzeschléissen, verlängert ginn ass. Et ass esou, dass de Contrat d'apprentissage och konnt profitéieren vum Chömage partiel, wat, mengen ech, och eng ganz sënnvoll Initiative war fir ze kucken, dass mer eng Kontinuitéit vun de Kontrakter a vun der Aktivitéit haten. An eeben hei och d'Dispens.

Ech denken awer, dass virun allem och d'Engagement vun den Enseignanten an de Schoulen an d'Engagement awer och vun de Formateuren an den Entreprises derzou geféiert huet, dass mer gréisstendeels gutt finalement an der Berufsausbildung duerch d'Kris komm sinn. Wa mer eis am Ufank ganz grouss Suerge gemaach hunn, dann hunn déi sech zum ganz, ganz groussen Deel glécklecherweis net confirméiert. A jiddereen huet

wierklech gekuckt, hei matzehëlfen a matzeschaffen an och emol nach eng kéier dat eent an dat anert nozehuelen, sief et an der Schoul, sief et awer och an den Entreprises, fir dass déi jonk Leit gutt preparéiert waren, och wa se hiren Ofschloss, hire Projet intégré final, d'lescht Joer konnte maachen.

Ech wëll och nach eng kéier soen - an de Gilles Baum huet d'Chiffere genannt virdrun -: Déi Modüllen, déi dispenséiert gi sinn, dat si 17,6 % vun de gesamte Modüllen. Wa mer eis awer elo erënnere, dass mer net woche-, mee méintelaang d'Schoulen zouhaten, dass ganz vill Entreprises einfach och zou waren, well ganz vill Secteuren och zou waren, an dass et och ëmmer Modülle gëtt, déi nëmme vum Patron kënnen herno evaluéiert ginn, dann, denken ech, ass hei och wierklech just de Minimum dispenséiert ginn an et ass iwwer ganz vill Engagement iwwer aner Weeër probéiert ginn, dass awer de Schüler déi Matière an déi Kompetenz ze vermëttelen, déi ouni Covid sécherlech um Programm gestanen hätten.

Merci lech alleguete fir d'Versteesdemech fir déi Noutsituatioun an awer och fir d'Ënnerstëtzung.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, dem Educationnminister Claude Meisch. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7815. Den Text steet am Document parlementaire 7815³.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7815 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Fir d'Éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Domat ass dese Projet de loi mat 39 Jo-Stëmmen an 21 Abstentiounen ugeholl.

Ont voté oui : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff (par Mme Carole Hartmann), Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz (par M. Georges Engel), M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen, Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsche et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fred Keup) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis (par Mme Myriam Cecchetti).

Se sont abstenus : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo (par M. Paul Galles), Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz (par Mme Octavie Modert), Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

5. 7816 - Projet de loi portant dérogation temporaire à l'article L. 111-3, paragraphe 4, du Code du travail

Deen nächste Punkt um Ordre du jour vun haut ass de Projet de loi 7816, eng temporaire Derogatioun vum Aarbechtsrecht. Ech ginn nach eng kéier d'Wuert un de Rapporteur vun dësem Projet de loi, den honorabelen Här Gilles Baum. Här Baum, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance, de la Jeunesse, de l'Enseignement supérieur et de la Recherche

■ **M. Gilles Baum (DP), rapporteur.** - Merci, Här President. Hei geet et ëm e Gesetz mat engem Article unique, wat, jo, ganz kuerz ass, awer och extreem wichteg fir all eis Léierbouwen an eis Léiermeedercher. Et geet ëm eng zäitlech begrenzten Derogatioun zum Paragraf 4 vum Artikel L. 111-3 vum Code du travail, wat d'Reprise vun engem Contrat d'apprentissage ugeet.

Zvou Méiglechkeeten, leider: Verschidden Organisme kënnen oder konnte keng Léierbouwen an dësem Joer während der Kris unhuelen oder anerer hu mussen weinst der Kris Kontrakter opléisen, soudass

d'Léierjongen an d'Léiermeedercher hu mussen en neie Patron formateur fannen.

D'Gesetz huet bis elo virgesinn, dass se dofir sechs Wochen Zäit hunn - dat heescht, en Delai vu sechs Woche maximal -, fir en neie Kontrakt ze fannen. Dat ass natierlech extreem kuerz an där Krisesituatioun, an där mer eis awer nach befannen. Mat dësem Gesetz soll den Delai, fir sech en neie Patron ze sichen, op dat ganzt zweet Semester ausgedeeent ginn.

Wa mer dat dote stëmmen, mengen ech, hëllefe mer ganz ville Léierbouwen a Léiermeedercher, kee Retard an hirer Formatioun ze kréien. Dofir gëtt d'Demokratesch Partei och hei den Accord zu dësem Gesetz.

■ **Une voix.** - Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Gilles Baum.

Den éischten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Martine Hansen.

Discussion générale

■ **Mme Martine Hansen (CSV).** - Jo. Ech soen dem Rapporteur villmools Merci. Mir wäerten dese Projet de loi natierlech ënnerstëtzen, well et kann net sinn, dass een, deem elo grad kee Betrib fënnt, seng Ausbildung misst ophalen.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Madamm Hansen. Da wier et un der honorabeler Madamm Francine Closener.

■ **Mme Francine Closener (LSAP).** - Villmools merci, Här President. Ech mengen, et ass alles gesot. Ech ginn och den Accord vun der LSAP-Fraktioun fir dese Projet de loi.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Da geet d'Wuert weider un déi honorabel Madamm Djuna Bernard.

■ **Mme Djuna Bernard (déi gréng).** - Och mir schléissen eis deem Gesoten un. Ech soen dem Rapporteur Merci a mir droen dese Projet natierlech ganz gäremat.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci, Madamm Bernard. An da geet d'Wuert un den honorabelen Här Fred Keup.

■ **M. Fred Keup (ADR).** - Merci, Här President, an och merci dem Rapporteur. Mir stëmme mat Jo.

■ **M. Fernand Etgen, Président.** - Merci villmools, Här Keup. Da geet d'Wuert weider un déi honorabel Madamm Myriam Cecchetti.

■ **Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk).** - Jo. Merci, Här President. Duerch de Covid-19 koum et och bei der Formation professionnelle zu gröisseren Ëmstellungen. An der Formation professionnelle mussen Modüllen nogeholl ginn an evaluéiert ginn; wéi virdu jo och schonn ugeschwat.

Fir evaluéiert ze ginn, mussen d'Schüler awer och aus der Formation professionnelle emol fir d'Éischt een Apprentissage fäerdeg kréie respektiv ufänken. Wou fannen d'Schüler fir d'Rentrée dann eng Léierplaz? Den Impakt vum Covid op d'finanziell Situatioun vu Kleng- a Mëttelbetriber, besonnesch am handwierkleche Beräich, ass sécher net ze ënnerschätzen.

Punktuell Hëllefe gouf et jo, mee wéi gräifen dës Hëllefen? Gëtt et schonn Estimatiounen, awéiwäit d'Betriber nei Léierstelle konnte mat deene finanziellen Ustéiss schafen, respektiv sinn dës Hëllefen duergaangen, fir d'Betriber ze motivéieren, an d'Ausbildung ze investéieren?

Et gouf jo am Dezember 2020 déi punktuell finanziell Hëllef fir Handwierksbetriber, déi och während der Kris ausgebilt hunn, mat engem Zouschlag pro Léierbouv a Léiermeedchen. Gëtt et do schonn e Bilan driwwer? Dat wier immens interessant.

Net just d'Entwécklung vun de Finanze mécht de Leit an deem Secteur Angscht, mee och elo scho mierkt een, wéi d'Logistik an enger globaliséierter Welt mat Barriären konfrontéiert gëtt, déi et esou virdrun net gouf. Wéi kréien eis Betriber hir Wuer? Dacks ze spéit. An d'Pandemie ass nach net eriwuer. Dräi Wochen zum Beispill, fir eng Toilette ze ersetzen. Dräi Méint, fir d'Hott vun enger Kiche kommen ze loosse. Mangel u Wuer an u Personal, wann d'Leit am Betrib sech ugestach hunn. Wéi wëllt een ënnert dese Konditiounen jonk Leit ausbilden? Do misst scho virun der Rentrée en zolitten Aktiounsplang um Dësch leien.

Also, mir stëmmen dat do natierlech awer och mat. Mee et ass just, fir drop opmierksam ze maachen, dass d'Betriber et net einfach hunn, an dass mir fäerten, dass awer eng Rei jonk Leit op der Streck bleiwen. An och fir déi, déi d'Ausbildung gemaach hunn elo, déi d'Modullen net konnten esou maachen, wéi se sollten, do wier et awer vläicht wichteg, esou wéi d'Chambre des Métiers och an hirem Avis gefuerdert huet, zolidd Formation-continuë vläicht nach unzëbiden. Well wie wëllt herno een, dee keng zolidd Ausbildung hat? An et kann net sinn, dass déi jonk Leit dorënner leiden. Voilà.

Merci, Här President.